



Bruxelles, den 27. februar 2026  
(OR. en)

6851/26

RECH 86  
RELEX 296

### FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 27. februar 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2026) 96 final

---

Vedr.: RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET  
Den anden toårsrapport om gennemførelsen af den globale tilgang til forskning og innovation 2023-2025

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 96 final.

Bilag: COM(2026) 96 final



EUROPA-  
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 27.2.2026  
COM(2026) 96 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**Den anden toårsrapport om gennemførelsen af den globale tilgang til forskning og  
innovation 2023-2025**

## 1. INDLEDNING

Meddelelsen om den globale tilgang til forskning og innovation (FoI)<sup>1</sup> blev vedtaget i maj 2021 på et tidspunkt, hvor verden var betydeligt anderledes, end den er i dag. Dens overordnede mål og principper er stadig gyldige, såsom at forsvare og fremme grundlæggende FoI-værdier, arbejde hen imod lige vilkår og gensidighed i internationalt FoI-samarbejde, håndtere globale udfordringer såsom klimaaendringer, tab af biodiversitet og globale sundhedskriser i fællesskab samt at indtage en nuanceret og moduleret tilgang til samarbejde med lande og regioner uden for EU.

Internationalt samarbejde om FoI øger ekspertise og konkurrenceevne, giver adgang til international ekspertise gennem mobilitet og samarbejde, udvikler løsninger på globale udfordringer og fremmer fælles videnskabelige og tekniske standarder, hvorved handelshindringer mindskes og adgangen til potentielle markeder øges. Det opbygger også politisk og diplomatisk kapital og bidrager til EU's geopolitiske mål. Fremme af internationalt samarbejde er fastlagt i artikel 180, litra b), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

EU skal være mere handlekraftig i forfølgelsen af sine strategiske interesser i en tid med geostrategiske rivaliseringer og samtidig styrke sit samarbejde med ligesindede partnere<sup>2</sup>. Gennemførelsen af den samlede strategi skal derfor tage højde for både de nye geopolitiske realiteter og banebrydende udviklinger inden for videnskab og teknologi. Den første toårige rapport om gennemførelsen, der blev vedtaget i 2023, tog højde for sådanne realiteter, f.eks. ved at fremhæve EU's støtte til Ukraine efter Ruslands omfattende ulovlige invasion.

I løbet af de seneste to år har EU taget målrettede skridt for at imødegå disse udfordringer ved at vedtage centrale initiativer, der har til formål at sikre, at EU fortsat er på forkant med innovation, og at dets forsknings- og innovationssystem forbliver både åbent og sikkert<sup>3</sup>. EU er og vil fortsat være vogter af multilateralisme, en regelbaseret international orden og evidensbaseret politikudformning, hvilket er afgørende i verden i dag for at forsvare centrale principper for demokrati, herunder mere modstandsdygtige og stærke demokratiske samfund. Da de principper og værdier, som EU står for, i stigende grad er truet på verdensplan, er EU mere end nogensinde før nødt til at kæmpe for akademisk frihed og frihed til videnskabelig forskning samt for mangfoldighed, lighed og inklusion. Dette omfatter fremme af ligestilling og ikke-forskelsbehandling for kvinder samt andre grupper med øget risiko for diskrimination og sikring af deres fulde og effektive deltagelse i FoI-systemer. Disse værdier er ikke kun en

---

<sup>1</sup> COM (2021) 252 final.

<sup>2</sup> [https://commission.europa.eu/document/download/833e082a-0c39-4bc6-a119-e0760ebc7360\\_en?filename=mission-letter-zaharieva.pdf](https://commission.europa.eu/document/download/833e082a-0c39-4bc6-a119-e0760ebc7360_en?filename=mission-letter-zaharieva.pdf).

<sup>3</sup> Eksempler herpå er den økonomiske sikkerhedsstrategi (JOIN(2023) 20 final), Rådets henstilling om forbedring af forskningssikkerheden (C/2024/3510), den fælles meddelelse "Styrkelse af EU's økonomiske sikkerhed" (JOIN(2025) 977 final), konkurrenceevnekompasset (COM(2025) 30 final), strategien for opstarts- og vækstvirksomheder (SWD(2025) 138 final), den europæiske strategi for forsknings- og teknologiinfrastrukturer (COM(2025) 497 final/2), den europæiske strategi for kunstig intelligens inden for videnskaben (COM(2025) 724 final), aftalen om ren industri (COM(2025) 85 final) og Choose Europe-initiativet ([https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe\\_en](https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en)).

moralsk nødvendighed, men er blandt de stærkeste aktiver, som EU har i den globale konkurrence om talenter.

Denne rapport giver et overblik over Kommissionens arbejde med at gennemføre den globale tilgang til forskning og innovation og de tilhørende rådskonklusioner<sup>4</sup> siden offentliggørelsen af den første toårige gennemførelsesrapport i 2023<sup>5</sup>. Den har til formål at give et øjeblikbillede af, hvordan EU reagerer på nye udfordringer og krav inden for forskning og innovation i et stadig mere konkurrencepræget og ustabil internationalt landskab og dermed forsvaret sine strategiske interesser.

## **2. BEKRÆFTELSE AF EU'S ENGAGEMENT I INTERNATIONAL ÅBENHED OG GRUNDLÆGGENDE VÆRDIER INDEN FOR FORSKNING OG INNOVATION**

Sammen med partnere over hele verden har EU gennemført den multilaterale dialog om principper og værdier for internationalt samarbejde inden for forskning og innovation, hvilket resulterede i tilslutning til Bruxelleserklæringen på en international ministerkonference i februar 2024. Kommissionen har foreslået at indlede den næste fase af dialogen ved at udvide dens geografiske rækkevidde og tematiske bredde. Kommissionen er også begyndt at udvikle en europæisk ramme for videnskabsdiplomati og har leveret en rapport med ekspert anbefalinger, som er udarbejdet i fællesskab af videnskabsfolk og diplomater. Med associeringen af New Zealand, Canada, Det Forenede Kongerige, Republikken Korea, Schweiz og Egypten til Horisont Europa har EU med succes fortsat med at skabe stærke forbindelser inden for forskning og innovation med centrale partnere i udlandet.

### **2.1 Principper og værdier i internationalt FoI-samarbejde**

Efter lanceringen af den multilaterale dialog om principper og værdier for internationalt FoI-samarbejde i juli 2022 indledte Kommissionen et samarbejde med sine globale partnere for at drøfte spørgsmål vedrørende forskningsekspertise, vidensudnyttelse, forskningssikkerhed og retfærdige FoI-partnerskaber med lav- og mellemindkomstlande. Dette kulminerede i en international ministerkonference, der blev afholdt under det belgiske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union i februar 2024, hvor en ministererklæring om principper og værdier for internationalt FoI-samarbejde, kendt som Bruxelleserklæringen, blev godkendt<sup>6</sup>.

Efter anmodningen i Rådets konklusioner om den globale tilgang til forskning og innovation om at udvikle en europæisk dagsorden for videnskabsdiplomati<sup>7</sup> og den efterfølgende drøftelse i Konkurrenceevnerådet i juli 2023, gav Kommissionen en gruppe videnskabsmænd

---

<sup>4</sup> 12301/21 RECH 425.

<sup>5</sup> For eksempel, *Much more than a market* (Lettarapporten), *The Future of European Competitiveness* (Draghirapporten), *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness* (Niinistörapporten), *Align, Act, Accelerate* (Heitorrapporten).

<sup>6</sup> Se [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/94d6bb42-1fe7-478c-b6b4-d0be4dfb0204\\_en?filename=brussels-ministerial-statement-2024-02.pdf](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/94d6bb42-1fe7-478c-b6b4-d0be4dfb0204_en?filename=brussels-ministerial-statement-2024-02.pdf). Republikken Tyrkiet tilsluttede sig ministererklæringen uden bilaget.

<sup>7</sup> 12301/21 RECH 425.

og diplomater til opgave at fremsætte specifikke anbefalinger til en fremtidig europæisk ramme for videnskabsdiplomati<sup>8</sup>. De anbefalinger, der blev udarbejdet af de 130 eksperter inden for videnskabsdiplomati, og som foreslår de strategiske, operationelle og understøttende instrumenter, der er nødvendige for at støtte Europas lederskab inden for videnskabsdiplomati, blev offentliggjort i februar 2025 i en ekspertrapport<sup>9</sup>. En vigtig milepæl i denne proces var den første europæiske konference om videnskabsdiplomati i december 2023, som gjorde det muligt for det europæiske videnskabsdiplomatiske samfund at reflektere over en strategisk tilgang<sup>10</sup>.

Målrættede workshops og drøftelser, herunder om videnskabsdiplomati i Middelhavsområdet og grænseoverskridende vandforvaltning ved Nilen, blev støttet af Kommissionen for at vise værdien af videnskabsdiplomati i praksis. I oktober 2025 blev den første AU-EU-dialog om videnskabsdiplomati afholdt, hvilket førte til anerkendelse af videnskabsdiplomati som et nyt spor i den politiske dialog på højt plan om videnskab, teknologi og innovation mellem Den Afrikanske Union og Den Europæiske Union. Desuden har Kommissionen støttet EU's Alliance for Videnskabsdiplomati<sup>11</sup>, som samler førende institutioner på området.

I april 2024 tilsluttede EU sig ministererklæringen om transformative videnskabs-, teknologi- og innovationspolitikker for en bæredygtig og inklusiv fremtid fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD). Erklæringen styrker fælles principper og værdier i internationalt FoI-samarbejde, herunder gensidighed, gennemsigtighed, ansvarlighed og gensidig fordel<sup>12</sup>. EU er medformand for G7-arbejdsgruppen om åben videnskab, der bidrager til tilpasning og samarbejde på internationalt plan om udvikling og implementering af politikker for åben videnskab. EU og dets medlemsstater har også ydet støtte til udsatte forskere, navnlig gennem SAFE-projektet<sup>13</sup>.

I overensstemmelse med Europa-Parlamentets beslutning af 17. januar 2024 iværksatte Kommissionen en særlig undersøgelse for at tilvejebringe et evidensgrundlag for et lovgivningsforslag om fremme og beskyttelse af friheden til videnskabelig forskning i EU, som blev offentliggjort i oktober 2025<sup>14</sup>. Kommissionen har på internationalt plan fremmet den europæiske adfærdskodeks for forskningsintegritet<sup>15</sup> og den internationale adfærdskodeks for ligeværdige forskningspartnerskaber<sup>16</sup>, har fortsat med at organisere forummet for Det Nationale Ethiske Råd (NEC) to gange om året og har deltaget aktivt i initiativet Volunteers in Research and Ethics (VoIREthics)<sup>17</sup>. Gennemførelsen af støtteberettigelseskriteriet for

---

<sup>8</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/launch-eu-science-diplomacy-working-groups-results-call-expressions-interest-published-2023-12-06\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/launch-eu-science-diplomacy-working-groups-results-call-expressions-interest-published-2023-12-06_en).

<sup>9</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/0841de12-0dd2-4459-b59c-050943c04acd\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/0841de12-0dd2-4459-b59c-050943c04acd_en).

<sup>10</sup> <https://eu-science-diplomacy.service-facility.eu/>.

<sup>11</sup> <https://www.science-diplomacy.eu/>.

<sup>12</sup> <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0501>.

<sup>13</sup> <https://saferesearchers.eu/>.

<sup>14</sup> <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/0ad627da-a7ed-11f0-a7c5-01aa75ed71a1/language-en>.

<sup>15</sup> <https://allea.org/code-of-conduct/>.

<sup>16</sup> <https://www.globalcodeofconduct.org/>.

<sup>17</sup> <https://www.inserm.fr/en/ethics/volrethics/>.

ligestillingsplanen i Horisont Europa<sup>18</sup> har været et vigtigt skridt i at fremme ligestilling mellem kønnene inden for forskning og innovation, herunder på internationalt plan.

## **2.2. Den internationale dimension af Horisont Europa**

Deltagelse i rammeprogrammet gennem associering er den tætteste form for FoI-samarbejde med lande uden for EU. I juli 2023 blev New Zealand det første land uden for EU's nærhed, der associerede sig med Horisont Europa, efterfulgt af Det Forenede Kongerige og Canada i 2024 samt Republikken Korea, Schweiz og Egypten i 2025. Associeringsforhandlingerne med Japan er afsluttet, og der er indledt sonderende drøftelser med Australien.

Søjle I under Horisont Europa skiller sig ud på grund af sin internationale dimension, idet 8,7 % af deltagerne kommer fra ikkeassocierede lande uden for EU, efterfulgt af søjle II (5,5 %), søjle III (2,5 %) og endelig aktionerne under "Udvidelse af deltagelsen i og styrkelse af det europæiske forskningsrum" (WIDERA) (2,4 %). Associerede lande huser 11,8 % af deltagerne i søjle I, 9,7 % af deltagerne i søjle II, 7,8 % af deltagerne i søjle III og 14,8 % af deltagerne i WIDERA-aktioner<sup>19</sup>.

Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter (MSCA), Horisont Europas mest internationale komponent, er afgørende for at etablere internationale forsknings- og innovationspartnerskaber. Blandt de forskere, der blev udvalgt under MSCA-stipendier, var 46 % fra lande uden for EU, nemlig 37 % fra ikkeassocierede lande uden for EU og 9 % fra associerede lande. MSCA repræsenterer ca. 50 % af den samlede deltagelse af organisationer fra ikkeassocierede lande uden for EU i Horisont Europa. For mange lande foregår over 50 % af deres samlede deltagelse i Horisont Europa-projekter gennem MSCA: En ny koordinerings- og støtteaktion blev iværksat i maj 2025 for at styrke det internationale samarbejde og den globale deltagelse i MSCA<sup>20</sup>.

For at udnytte deres rolle som knudepunkter for internationalt FoI-samarbejde har EU fortsat med at finansiere tværnational adgang til forskningsinfrastrukturer, herunder dem, der drives af Kommissionens Fælles Forskningscenter<sup>21</sup>, også for brugere fra ikkeassocierede lande uden for EU. EU fremmer også international adgang i G7-gruppen af højtstående embedsmænd om globale forskningsinfrastrukturer<sup>22</sup>. I 2024 godkendte Kommissionen Brisbane-erklæringen<sup>23</sup>, der opfordrede alle interessenter inden for forskningsinfrastruktur til at intensivere samarbejdet i internationale forskningsinfrastrukturer for at tackle globale udfordringer. I september 2025 vedtog Kommissionen en europæisk strategi for forsknings- og teknologiinfrastrukturer, der omfatter foranstaltninger til at styrke den internationale dimension heraf.

## **3. TILPASNING AF EU'S GLOBALE TILGANG TIL FOI: MOD LIGE VILKÅR OG GENSIDIGHED**

<sup>18</sup> Gennemført fra indkaldelser af forslag med frister fra 2022 og fremefter.

<sup>19</sup> Tal ifølge Horisont Europa-resultattavlen den 2.7.2025.

<sup>20</sup> MSCA Global Cooperation: Policy Enhancement and Strategic Promotion (<https://msca-glopol.eu/>).

<sup>21</sup> [https://joint-research-centre.ec.europa.eu/tools-and-laboratories/open-access-jrc-research-infrastructures\\_en](https://joint-research-centre.ec.europa.eu/tools-and-laboratories/open-access-jrc-research-infrastructures_en).

<sup>22</sup> <https://www.gsogri.org/>.

<sup>23</sup> <https://icri2024.au/about-icri/brisbane-statement/>.

For at holde det internationale FoI-samarbejde åbent og sikkert vedtog EU i 2024 en rådshenstilling om styrkelse af forskningssikkerheden for at arbejde hen imod lige vilkår i det europæiske forskningsrum. EU har taget målrettede skridt til at øge sin modstandsdygtighed over for udenlandsk indblanding og tvang ved at foretage vurderinger af kritiske teknologier, fremme investeringer i forskning og innovation på disse områder, begrænse adgangen til Horisont Europa, når det er strengt nødvendigt, og etablere nye strategiske partnerskaber.

Forskere udsættes i stigende grad for sikkerhedsrisici, når de samarbejder internationalt, idet europæisk forskning og innovation konfronteres med udenlandsk indblanding og informationsmanipulation samt risikoen for misbrug på måder, der kan påvirke EU's sikkerhed eller krænke EU's værdier og grundlæggende rettigheder. Med Rådets henstilling om forbedring af forskningssikkerheden<sup>24</sup>, der blev vedtaget i maj 2024, har EU nu et solidt grundlag for at imødegå de sikkerhedsrisici, der er forbundet med internationalt samarbejde om forskning og innovation. Med denne henstilling, som ikke kun omfatter Kommissionen og medlemsstaterne, men også offentlige forskningsfinansieringsorganer og universiteter, har EU for første gang udviklet en fælles definition af forskningssikkerhedsrisici sammen med en fælles tilgang til risikovurdering af forskning. I oktober 2025 afholdt Kommissionen den første europæiske flagskibskonference om forskningssikkerhed for at lette udvekslingen af bedste praksis.

Arbejdet med forskningssikkerhed er en del af en bredere indsats for at forbedre EU's økonomiske sikkerhed<sup>25</sup>. Forskningssikkerhed bør navnlig bidrage til at forebygge lækage af teknologi, dvs. uønsket overførsel af kritisk viden og teknologi gennem internationalt akademisk samarbejde, samtidig med at EU's tilgang til akademisk frihed og frihed til videnskabelig forskning bevares.

En central del af dette arbejde består i at vurdere de risici, der er forbundet med visse muliggørende eller kritiske teknologier såsom kunstig intelligens (AI), bioteknologi, avancerede halvledere og kvanteteknologier – en proces der gennemføres med inddragelse af medlemsstaterne og andre interessenter. Selv om disse kritiske teknologivurderinger rækker ud over forsknings- og innovationspolitikken, forventes resultaterne af dette arbejde også at forme det internationale forsknings- og innovationssamarbejde i de kommende år. Kommissionen samarbejder med ligesindede lande om økonomisk sikkerhed, fremmer EU's egne kapaciteter inden for kritiske teknologier og indfører forskellige sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte EU mod potentielt misbrug af disse.

I januar 2024 offentliggjorde Kommissionen en hvidbog om muligheder for at øge støtten til forskning og udvikling, der omfatter teknologier med potentiale for dobbelt anvendelse<sup>26</sup>. Siden da har flere strategiske dokumenter givet yderligere input til overvejelserne om forskning og udvikling med potentiale for dobbelt anvendelse, idet der tages hensyn til

---

<sup>24</sup> C/2024/3510.

<sup>25</sup> Se JOIN(2023) 20 final og JOIN(2025) 977 final.

<sup>26</sup> COM(2024) 27 final.

risiciene ved internationalt FoI-samarbejde afhængigt af forskningsformålet og potentialet for dobbelt anvendelse<sup>27</sup>.

Kommissionen har også taget yderligere skridt til at gøre Horisont Europa forskningssikkert ved undtagelsesvist at begrænse deltagelsen til enheder fra medlemsstater og visse lande uden for EU inden for kvanteteknologier, AI-kommunikationsnetteknologier, batterier, rumfart og kritiske råmaterialer<sup>28</sup>. I Horisont Europa-arbejdsprogrammet for 2023-2024 blev artikel 22, stk. 5, i Horisont Europa-forordningen anvendt på 33 emner<sup>29</sup>, mens det i arbejdsprogrammet for 2025 blev anvendt på i alt 37 emner. Yderligere foranstaltninger er f.eks. yderligere forpligtelser vedrørende udnyttelse af forskningsresultater og Kommissionens ret til at gøre indsigelse mod overførsel af intellektuel ejendom (IP) til lande uden for EU, som ikke er associeret med programmet<sup>30</sup>.

Kommissionen har også besluttet at begrænse adgangen til markedsnær forskning for ikkeassocierede lande uden for EU, hvor det blev vurderet, at de rammebetingelser, der sikrer lige vilkår inden for forskning og innovation, ikke var på plads<sup>31</sup>. Enheder, der vurderes at være højriskoleverandører af kommunikationsnetudstyr, deltager ikke i foranstaltninger i forbindelse med udviklingen af kommunikationsnetteknologier, i overensstemmelse med meddelelsen fra juni 2023 om gennemførelsen af 5G-cybersikkerhedsværktøjskassen<sup>32</sup>.

#### **4. KOORDINERING AF DEN GLOBALE INDSATS FOR AT TACKLE GLOBALE UDFORDRINGER I FÆLLESSKAB**

Med hensyn til den grønne omstilling har Kommissionen støttet udviklingen af en international platform for bæredygtighed i havene (IPOS), har fortsat støttet forsknings- og innovationsalliancen for hele Atlanterhavet og har vedtaget en ny fælles køreplan sammen med Den Mellemsstatslige Oceanografiske Kommission under UNESCO. Den var med til at lede missionen for ren brint og missionen om omstilling af byområder under Mission Innovation og har støttet videnplatforme om grøn vækst, samtidig med at den fortsat engagerer sig internationalt, herunder i G20-initiativet om bioøkonomi.

Inden for den digitale omstilling har Kommissionen fremmet digitale partnerskaber med globale partnere på områder som kunstig intelligens, kvantecomputing og konnektivitet. Den

<sup>27</sup> Se [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/new-publications-dual-use-provide-strategic-input-future-eu-ri-policies-2025-06-25\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/new-publications-dual-use-provide-strategic-input-future-eu-ri-policies-2025-06-25_en).

<sup>28</sup> Horisont Europa-forordningens artikel 22, stk. 5, gør det muligt at begrænse deltagelse til juridiske enheder, der er etableret i medlemsstater eller i nærmere angivne associerede lande eller andre lande uden for EU som identificeret i arbejdsprogrammet for at beskytte EU's strategiske aktiver, interesser, autonomi eller sikkerhed. Begrænsninger kan også anvendes på enheder, der er etableret i lande, der er berettigede, men direkte eller indirekte kontrolleres af et ikkestøtteberettiget land eller af en enhed, der er etableret i et ikkestøtteberettiget land.

<sup>29</sup> Herunder ændringer godkendt i 2024. Desuden gjorde fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (EuroHPC) brug af artikel 22, stk. 5, i én aktion i sit arbejdsprogram for 2023.

<sup>30</sup> Artikel 39 og 40 i Horisont Europa-forordningen.

<sup>31</sup> Horisont Europa-forordningens artikel 22, stk. 6, giver, hvor det er relevant og berettiget, mulighed for at indsætte yderligere kriterier for støtteberettigelse for at tage hensyn til specifikke politiske krav eller den pågældende foranstaltnings art og mål.

<sup>32</sup> C(2023) 4049 final.

har også støttet globale sundhedsaktiviteter, herunder gennem det tredje program under Partnerskabet mellem de Europæiske Lande og Udviklingslandene vedrørende Kliniske Forsøg (Global Health EDCTP3). Endelig fremmer Kommissionen innovationsaktiviteter internationalt gennem Det Europæiske Innovationsråd (EIC) og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) samt gennem vidensudnyttelse.

#### 4.1. I spidsen for den globale indsats for en retfærdig grøn omstilling

Investeringer i forskning og innovation gennem Horisont Europa bidrager til at gennemføre Parisaftalen, den globale Kunming-Montreal-ramme for biodiversitet og andre internationale aftaler. Denne investering har også formet dagsorderne og bidraget til arbejdet i en række organisationer på grænsefladen mellem videnskab og politik<sup>33</sup>. Betydningen af EU's engagement skal også ses i lyset af grundlæggende ændringer i USA's tilgang til klimaændringer, miljøspørgsmål og videnskabens rolle i politikudformningen.

Den fælles meddelelse om EU's internationale dagsorden for havforvaltning<sup>34</sup> understregede behovet for at erhverve betydelig viden om havene for at støtte bæredygtig forvaltning. En gennemførlighedsundersøgelse fra 2023 viste, at viden er fragmenteret og ofte utilstrækkelig til hurtig beslutningstagning<sup>35</sup>. Som reaktion herpå følger Kommissionen arbejdet med at etablere den internationale platform for bæredygtighed i havene (IPOS) som en ny katalysatormekanisme til at informere offentlige og private beslutningstagere om bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af havene.

Kommissionen stod i spidsen for gennemførelsen af erklæringen fra 2022 fra forsknings- og innovationsalliancen for hele Atlanterhavet (AAORIA) for at støtte havforsknings Samarbejdet i Atlanterhavet. Fem nye partnere (Det Forenede Kongerige, Norge, Island, Senegal og Ghana) har sluttet sig til AAORIA, hvis arbejde fokuserer på at øge kystsamfunds modstandsdygtighed, koordinere havobservation og forbedre modellering.

På FN's havkonference i 2025 annoncerede Kommissionen et havobservationsinitiativ, der understregede betydningen af det globale havobservationssystem og Kommissionens forpligtelse. Europa-Kommissionen og UNESCO's Mellemstatslige Oceanografiske Kommission (IOC-UNESCO) har vedtaget en fælles køreplan for at styrke samarbejdet om FN's tiår for havforskning for bæredygtig udvikling 2021-2030 og dermed tilpasse EU's og UNESCO's indsats<sup>36</sup>.

I 2023 nedsatte Europa-Kommissionen i partnerskab med Kommissionen for Den Afrikanske Union en strategisk gruppe for havene mellem Afrika og Europa, der drives af Afrika-

<sup>33</sup> Herunder Gruppen for Jordobservation (GEO), Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC), Den Mellemstatslige Videnspolitikplatform vedrørende Biodiversitet og Økosystemydelser (IPBES), FN's Ressourcepanel (IRP) og andre initiativer såsom det globale jordbundspartnerskab.

<sup>34</sup> JOIN(2022) 28 final.

<sup>35</sup> Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Maritime Anliggender og Fiskeri, *Seascape assessment – Feasibility study for the establishment of an Intergovernmental Panel for Ocean Sustainability (IPOS)*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2771/903406>.

<sup>36</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2e5f29fb-cb0c-4d0d-8840-97ce0ee9730c\\_en?filename=ec\\_rtd\\_roadmap-cooperation-un-decade-ocean-science.pdf](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2e5f29fb-cb0c-4d0d-8840-97ce0ee9730c_en?filename=ec_rtd_roadmap-cooperation-un-decade-ocean-science.pdf).

Europa-Fonden med EU-finansiering, for at fremme videnskabeligt samarbejde om havrelaterede spørgsmål mellem de to kontinenter.

Under "Mission Innovation 2.0"<sup>37</sup> fremmede Europa-Kommissionen fremskyndelsen af overgangen til ren energi i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt. Ved at være med til at lede missionen for ren brint<sup>38</sup> ansporer Kommissionen til internationalt samarbejde inden for forskning og innovation for at støtte væksten i en global værdikæde for ren brint. Siden 2024 har missionen på EU-plan og globalt plan identificeret 101 brintknudepunktsprojekter<sup>39</sup> i 38 lande med det formål at lette etableringen af store integrerede brintknudepunkter inden 2030.

Under missionen om omstilling af byområder<sup>40</sup> og med afsæt i den europæiske mission "Klimaneutrale og intelligente byer" er Kommissionen med til at lede arbejdet sammen med en gruppe ambitiøse byer verden over for at styrke deres visioner om nettonul og fremskynde gennemførelsen. Siden 2023 er denne kohorte vokset til at omfatte 117 byer i 47 lande med støtte fra et City2City-program, der blev lanceret i november 2025.

I tråd med den globale gateway-strategi<sup>41</sup> har EU hjulpet partnerlande med at få adgang til miljødata gennem initiativer, der har til formål at styrke grænsefladen mellem videnskab og politik, herunder programmet for forvaltning af biodiversitet og beskyttede områder (BIOPAMA) og videnspartnerskabet om grøn vækst. Kommissionen har også oprettet en international platform for videnstyring til at dele oplysninger om standarder, vejledning og finansieringsmuligheder under det nye europæiske Bauhaus-initiativ<sup>42</sup>.

## **4.2. Fremme af den digitale omstilling**

I juni 2025 vedtog Kommissionen den internationale digitale strategi for EU, der fastlægger EU's vision for at styrke dets internationale digitale samarbejde<sup>43</sup>. Denne strategi fokuserer på at styrke den europæiske konkurrenceevne, fremme en digital dagsorden for Europas og dets partnerses sikkerhed samt forme den globale digitale forvaltning og standarder.

Der er etableret digitale partnerskaber med Japan, Republikken Korea, Singapore og Canada<sup>44</sup>. De fokuserer på samarbejdsindsatser for at fremme nøgleteknologier såsom AI, halvledere, højtydende databehandling, kvantecomputing, 5G/6G-netværk, datastyring, standardisering og onlineplatforme.

Siden maj 2023 har Handels- og Teknologirådet mellem EU og Indien lagt grunden til samarbejde på nøgleområder, herunder halvledere, digital offentlig infrastruktur, digitale færdigheder, kunstig intelligens, højtydende databehandling samt standardisering inden for IT

---

<sup>37</sup> "Mission Innovation" er et vigtigt internationalt forum, der samler lande, som er ansvarlige for 90 % af den offentlige innovationsfinansiering til energi.

<sup>38</sup> <https://mission-innovation.net/missions/hydrogen/>.

<sup>39</sup> <https://h2v.eu/>.

<sup>40</sup> <https://urbantransitionsmission.org/>.

<sup>41</sup> JOIN(2021) 30 final.

<sup>42</sup> <https://knowledge-management.new-european-bauhaus.europa.eu/>.

<sup>43</sup> JOIN(2025) 140 final.

<sup>44</sup> <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/partnerships>.

og telekommunikation. Handels- og Teknologirådet mellem EU og USA har gjort betydelige fremskridt, siden det blev oprettet i 2021, og har givet håndgribelige resultater inden for kunstig intelligens, kvanteteknologier, standardisering, halvledere, onlineplatforme og 6G.

Den digitale alliance mellem EU, Latinamerika og Caribien (LAC)<sup>45</sup> er en banebrydende biregional samarbejdsramme. EU-LAC-projektet om et strategisk partnerskab for gennemførelse af digitale dialoger inden for FoI-samarbejde (SPIDER) fokuserer på vedtagelsen af en inklusiv og menneskecentreret tilgang til digital omstilling på områder, der kan drage fordel af den høje kapacitetsforbindelse, som infrastrukturen Building the Europe Link to Latin America (BELLA)<sup>46</sup> tilbyder. BELLA-kabelinitiativet blev støttet af det europæiske GÉANT-netværk<sup>47</sup>, som forbinder forsknings- og uddannelsesmiljøer i mere end 110 lande verden over gennem sine partnerskaber ved hjælp af sine egne sikre fibernet til at forbinde dataleverandører i det globale forskningssystem. I oktober 2025 blev EU-LAC-netværket for højtydende databehandling lanceret. Ved at forbinde EU's og LAC's supercomputere gennem BELLA vil forskere fra begge regioner arbejde sammen om at køre simuleringer, analysere big data og teste banebrydende behandlingsmodeller for at løse presserende globale udfordringer, fra klimamodellering og lægemiddelopdagelse til kunstig intelligens.

Med udgangspunkt i succesen med BELLA-kablet mellem Europa og Latinamerika forventes EurAfrica Gateway-kablet at tilvejebringe et robust undersøisk kabelsystem langs Afrikas Atlanterhavskyst og yderligere forbedre konnektiviteten i regionen.

### **4.3. Styrkelse af samarbejdet om global sundhed**

EU's globale sundhedsstrategi<sup>48</sup> blev godkendt af Det Europæiske Råd i januar 2024<sup>49</sup>. I strategien identificeres forskning og innovation som centrale drivkræfter for bedre sundhed, stærkere sundhedssystemer og universel sundhedsdækning sammen med digitalisering og en kvalificeret arbejdsstyrke.

Kommissionen har gjort betydelige fremskridt med pandemiberedskabet siden covid-19-pandemiens udbrud ved at kombinere øjeblikkelig reaktionskapacitet med langsigtede beredskabsinvesteringer. Ved at investere 1,28 mia. EUR i over 121 foranstaltninger inden for forskning og udvikling mellem 2022 og 2025 har Kommissionen fremskyndet udviklingen og testningen af medicinske modforanstaltninger og samtidig styrket EU's modstandsdygtighed over for fremtidige pandemier.

Kommissionen har intensiveret sin koordinering af globale sundhedsforskningsfinansieringskilder, f.eks. ved at være en af formændene for det globale netværk for samarbejde inden for forskning i beredskab mod smitsomme sygdomme

---

<sup>45</sup> [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_23\\_1598](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_1598).

<sup>46</sup> [https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/programmes/bella-building-europe-link-latin-america\\_en](https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/programmes/bella-building-europe-link-latin-america_en).

<sup>47</sup> [https://network.geant.org/international\\_connectivity/](https://network.geant.org/international_connectivity/).

<sup>48</sup> [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip\\_22\\_7153](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7153).

<sup>49</sup> <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2024/01/29/eu-global-health-strategy-council-approves-conclusions/>.

(GloPID-R)<sup>50</sup> og ved at støtte den globale alliance mod kroniske sygdomme (Global Alliance for Chronic Diseases – GACD)<sup>51</sup>. Kommissionen har også støttet forberedelserne til nye partnerskaber, herunder den europæiske forskningsalliance vedrørende sjældne sygdomme (European Rare Diseases Research Alliance – ERDERA)<sup>52</sup>.

Fællesforetagendet Global Health EDCTP3 er den tredje iteration af Partnerskabet mellem de Europæiske Lande og Udviklingslandene vedrørende Kliniske Forsøg<sup>53</sup>. I 2024 finansierede det 74 globale sundhedsforskningsprojekter med et samlet budget på 254 mio. EUR. Som reaktion på mpox-udbruddet i Den Demokratiske Republik Congo (DRC) i 2024 aktiverede fællesforetagendet Global Health EDCTP3 sin nødfinansieringsmekanisme og iværksatte en nødindkaldelse, hvilket resulterede i, at ni projekter blev finansieret med et samlet beløb på 12,1 mio. EUR, omfattende fase 2-, 3- og 4-studier om præ- og post-eksponeringsprofylakse af mpox-vacciner samt overvågningsstrategier og epidemiologiske studier.

Kommissionen støtter også global sundhedsforskning gennem samarbejde med Verdenssundhedsorganisationen (WHO) og det globale partnerskab for forskning og udvikling af antibiotika (Global Antibiotic Research and Development Partnership – GARDP) og yder 28 mio. EUR i finansiering (2022-2027) for at fremskynde udviklingen af behandlinger mod lægemiddelresistente bakterieinfektioner og ajourføre lister over prioriterede patogener. 1 mio. EUR af denne finansiering blev afsat til at støtte WHO's og GARDP's fælles SECURE-initiativ<sup>54</sup>, som har til formål at udvide den globale adgang til essentielle antibiotika til behandling af lægemiddelresistente bakterieinfektioner. Kommissionen har støttet udviklingen af tuberkuloselægemidler til børn og en ny tuberkulosevaccine under EU4Health-arbejdsprogrammet for 2023.

Kommissionen har indgået en bidragsaftale med WHO om dens FoU-plan for epidemier med et budget på 7,42 mio. EUR for at støtte udviklingen af sikre og effektive vacciner og behandlinger mod filovirus (herunder ebola og Marburg) samt interepidemiske beredskabsforanstaltninger i forbindelse med fremtidige udbrud. Dette beredskabsarbejde har muliggjort en hurtig iværksættelse af kliniske forsøg med lægemidler og vacciner, navnlig under ebolaudbruddet i Uganda i 2025.

Endelig har Kommissionen fortsat sit engagement i åben deling og adgang gennem Global Biodata Coalition, hvilket bidrager til at sikre bæredygtigheden af globale biodataressourcer.

#### **4.4. Fremme af innovation**

EU er fast besluttet på at positionere sig som en attraktiv destination for opstartsvirksomheder, investorer og virksomheder fra lande uden for EU, der søger innovative løsninger og venture-klientprojekter. Dette er et af flagskibsområderne i den nye europæiske innovationsdagsorden og strategien for opstarts- og vækstvirksomheder<sup>55</sup>. Ved at

---

<sup>50</sup> [www.glopid-r.org](http://www.glopid-r.org).

<sup>51</sup> [www.gacd.org](http://www.gacd.org).

<sup>52</sup> <https://erdera.org/>.

<sup>53</sup> <https://www.globalhealth-edctp3.eu/>.

<sup>54</sup> <https://gardp.org/secure/>.

<sup>55</sup> SWD(2025) 138 final.

styrke internationale partnerskaber og skabe veje til at tiltrække internationale talenter og investeringer, f.eks. gennem initiativet "Choose Europe for Science"<sup>56</sup>, sigter EU mod at konsolidere sin rolle som et førende knudepunkt for innovation og iværksætteri, der fremmer bæredygtig udvikling og konkurrenceevne på globalt plan.

I 2025 er Det Europæiske Innovationsråd (EIC) blevet rådet af EIC-Udvalget til at udvikle en international strategi for at øge dets globale indflydelse og hjælpe europæiske opstarts- og vækstvirksomheder med at ekspandere internationalt. Rådet er at fokusere på fire kerneprioriteter: 1) fremme af internationale aktiviteter, 2) inddragelse af internationale investorer og virksomheder, 3) etablering af tankelederskab samt 4) tiltrækning af internationale talenter. De vigtigste mål er at hjælpe EIC-støttemodtagere med at blive globale, samtidig med at de opretholder deres hovedkvarter i Europa, at tiltrække deep tech-innovatører til Europa og at samarbejde med internationale investorer, der er interesserede i EIC-virksomhederne.

I marts 2024 vedtog Kommissionen to henstillinger til støtte for Rådets henstilling om vejledende principper for vidensudnyttelse<sup>57</sup>, nemlig en adfærdskodeks for samskabelse mellem industrien og den akademiske verden<sup>58</sup> og en adfærdskodeks for inddragelse af borgerne<sup>59</sup>. Mere end 150 strategier og praksisser, der er udviklet i og uden for EU, findes i registeret over EU's platform for vidensudnyttelse, som også er relevant for internationale partnere<sup>60</sup>.

## 5. TILPASNING AF SAMARBEJDET MED PRIORITEREDE LANDE OG REGIONER

Geopolitiske udviklinger i de seneste år har påvirket EU's samarbejde om forskning og innovation med andre lande. I EU's naboskabsområde har dynamikken været drevet af Det Forenede Kongeriges og Schweiz' samt kandidatlandenes associering med Horisont Europa. Deltagelse i Horisont Europa gennem associering har også styrket EU's forbindelser inden for forskning og innovation med større industriøkonomier i udlandet. Endelig har der været et fornyet fokus på Afrika, Latinamerika og Caribien samt Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN), og der er udviklet store regionale initiativer. I den bilaterale kontekst behandles specifikke interesseområder for EU og partnerlandene, f.eks. gennem et konstruktivt engagement med Kina.

### 5.1. Integration af samarbejde inden for EU's naboskab

<sup>56</sup> [https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe\\_en](https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en).

<sup>57</sup> Rådets henstilling (EU) 2022/2415.

<sup>58</sup> Kommissionens henstilling (EU) 2024/774.

<sup>59</sup> Kommissionens henstilling (EU) 2024/736 – de adfærdskodekser, der blev vedtaget i 2024, bygger videre på initiativet med de adfærdskodekser, der blev vedtaget i 2023 om forvaltning af intellektuelle aktiver og om standardisering.

<sup>60</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/industrial-research-and-innovation/eu-valorisation-policy/knowledge-valorisation-platform\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/industrial-research-and-innovation/eu-valorisation-policy/knowledge-valorisation-platform_en).

Det Forenede Kongerige (UK) blev associeret land til Horisont Europa den 1. januar 2024 og sendte et stærkt signal om fortsatte fælles interesser med EU. I 2024 klarede Det Forenede Kongerige sig særligt godt i Det Europæiske Forskningsråds (EFR's) indkaldelser, idet landet var den største modtager af de proof-of-concept-tilskud, der blev annonceret i juli 2024, en af de største modtagere af de starttilskud, der blev annonceret i september 2024, og oplevede en stigning på 56 % i de konsolideringstilskud, der blev annonceret i december 2024, sammenlignet med det foregående år. Det Forenede Kongerige var også den største modtager af MSCA-stipendier i 2024.

Schweiz' deltagelse, som i lang tid har været EU's partner inden for forskning og innovation og tidligere har været en aktiv deltager under landets associering med tidligere rammeprogrammer for forskning og innovation, faldt i de første år af Horisont Europa på grund af manglende associering. Med associeringen, der træder i kraft den 1. januar 2025, kan schweiziske forskere og enheder igen deltage i programmets indkaldelser.

FoI-systemerne i landene i Det Europæiske Frihandelsområde (EFTA), Norge og Island, er, ligesom de industrielle værdikæder og akademiske netværk, tæt forbundne med EU's systemer. Navnlig Norge yder et væsentligt bidrag til fremragende rammeprogrammer for forskning og innovation.

Deltagelsen af partnere fra Vestbalkan i EU's rammeprogrammer for forskning og innovation er steget betydeligt og har nået sit højeste niveau i Horisont Europa. Indsatsen inden for forskning og innovation intensiveres især gennem Innovationsdagsordenen for Vestbalkan<sup>61</sup>, støtte til teknologiorienterede forskningsinfrastrukturer og regionens yderligere integration i det europæiske forskningsrum.

I landene i Det Østlige Partnerskab<sup>62</sup> blev der med EU-støtte gennemført en regelmæssig overvågning af gennemførelsen af de fem FoI-prioriteter, der er defineret i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene fra 2021<sup>63</sup>. Den politiske støttefacilitet under Horisont gav de moldoviske<sup>64</sup> og ukrainske<sup>65</sup> myndigheder ekspertstøtte til udformning af reformer af politikken for forskning og innovation. På trods af den vanskelige geopolitiske og økonomiske situation i regionen lykkedes det alle fem lande at gennemføre statslige reformer, vedtage og iværksætte gennemførelsen af nationale strategier for videnskab og øge deres deltagelse i Horisont Europa sammenlignet med Horisont 2020.

Kommissionen har fokuseret på at etablere særlige støtteforanstaltninger for Ukraine<sup>66</sup> og har lettet Ukraines deltagelse i indkaldelser under Horisont Europa og forsknings- og

---

<sup>61</sup> <https://westernbalkans-infohub.eu/wp-content/uploads/2024/10/a-western-balkans-agenda-on-innovation-research-education-KI0221615ENN-1.pdf>.

<sup>62</sup> Armenien, Aserbajdsjan, Georgien, Republikken Moldova og Ukraine.

<sup>63</sup> SWD(2021) 186 final.

<sup>64</sup> <https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/statistics/policy-support-facility/psf-country/support-moldova-reforms-public-rd-sector>.

<sup>65</sup> <https://projects.research-and-innovation.ec.europa.eu/en/statistics/policy-support-facility/psf-country/support-ukraine-research-infrastructures-policies>.

<sup>66</sup> ERA4Ukraine (<https://euraxess.ec.europa.eu/ukraine>) giver et overblik over alle EU-tiltag og nationale tiltag, herunder MSCA4Ukraine, ERC-jobtilbud og studieordningen under JRC-EUI (Det Europæiske Universitetsinstitut).

uddannelsesprogrammet for Euratom. F.eks. støtter en særlig studieordning, MSCA4Ukraine, fordrevne forskere fra Ukraine og sætter dem i stand til at fortsætte deres forskningsaktiviteter i EU. I overensstemmelse med G7-videnskabs- og teknologiministrenes meddelelse fra 2024 har EU sammen med Ukraine, det italienske G7-formandskab og UNESCO oprettet en international koalition for forskning, videnskab og innovation i Ukraine for at realisere potentialet i forskning og innovation i Ukraines genopretning og genopbygning. Det samme mål, anvendt på klimaorienteret genopretning i bymiljøer, forfølges af det nye SUN4Ukraine<sup>67</sup>-initiativ under den europæiske mission "Klimaneutrale og intelligente byer".

Middelhavsunionen og EU udarbejdede og vedtog FoI-køreplaner for sundhed, klimaændringer og vedvarende energi på ministerielt niveau i 2022, hvor de fastlagde prioriteter for samarbejde og økonomisk udvikling. Middelhavsinitiativet, der blev lanceret i Horisont Europas arbejdsprogram for 2023-2024 og fortsætter i 2025, bidrager til gennemførelsen af disse køreplaner og har øget det fælles forskningssamarbejde mellem EU og Middelhavsområdet med ca. 60 %<sup>68</sup>. Partnerskabet for forskning og innovation i Middelhavsområdet (PRIMA)<sup>69</sup> bidrager også til disse bestræbelser inden for landbrug og vand og blev i april 2024 forlænget med yderligere tre år (2025-2027). Som EU's nye flagskibsinitiativ til styrkelse af samarbejdet med de sydlige partnere er Middelhavspagten, der blev vedtaget i oktober 2025<sup>70</sup>, en mulighed for at nytænke det videnskabelige samarbejde ved at etablere fælles FoI-knudepunkter i Middelhavsområdet, fremme forskermobilitet, støtte oprettelsen af et center for videnskabsdiplomati og fremme tiltag inden for den blå økonomi. Dette skete efter vedtagelsen af den fælles meddelelse om Den Europæiske Unions strategiske tilgang til Sortehavsregionen i maj 2025<sup>71</sup>.

## **5.2. Styrkelse af samarbejdet med industrialiserede tredjelande og vækstøkonomier**

Indtil januar 2025 udviklede forbindelserne inden for forskning og innovation (FoI) med USA sig positivt med øget samarbejde på en række områder, en vellykket fornyelse af aftalen om videnskab og teknologi mellem EU og USA, undertegnelsen af en fælles erklæring, der fastlægger en omfattende dagsorden for samarbejde om forskning og innovation, samt en stærk deltagelse af amerikanske enheder i Horisont Europa. Ændringen i den nye amerikanske regerings videnskabspolitiske holdning, hvor forskningsudgifter på EU's prioriterede områder såsom klima, miljø, ren energi og smitsomme sygdomme nedprioriteres, samt tilbagetrækningen fra flere multilaterale initiativer inden for forskning og innovation, har lagt pres på den transatlantiske dialog og samarbejdet om forskning og innovation. For at beskytte EU's interesser er der udviklet foranstaltninger under Horisont Europa for at styrke EU's støtte til multilaterale samarbejdsplatforme, navnlig inden for havobservation, klima og datasuverænitet. Med hensyn til datasæt omfatter foranstaltningerne i) udvikling af rammer for datasuverænitet, ii) gennemførelse af robust risikostyring for adgang til kritiske data og

---

<sup>67</sup> <https://www.sun4ukraine.eu/>.

<sup>68</sup> Horisont Europa-arbejdsprogrammet 2023-2024: 37 emner med et samlet budget på 320 mio. EUR.

<sup>69</sup> <https://prima-med.org/>.

<sup>70</sup> JOIN(2025) 26 final.

<sup>71</sup> JOIN(2025) 135 final.

iii) mobilisering af national finansiering til støtte for adgang til omkostningstunge digitale tjenester. Da USA fortsat er en naturlig partner for EU inden for forskning og innovation, bestræber EU sig på at holde kommunikationskanalerne åbne med føderale aktører inden for forskning og innovation i USA med henblik på at revurdere fælles prioriteter og genstarte et dynamisk samarbejde.

Med hensyn til Kina mangler der stadig fremskridt i drøftelserne om den fælles køreplan for det fremtidige samarbejde mellem EU og Kina inden for videnskab, teknologi og innovation, navnlig om innovationsrelaterede rammebetingelser<sup>72</sup>, selv om der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til rammebetingelserne for forskningssamarbejde<sup>73</sup>. EU-Kina-samarbejdet om forskning og innovation har fokuseret på to forskningsmæssige flagskibsinitiativer om fødevarer, landbrug og bioløsninger (FAB) samt om klimaændringer og biodiversitet (CCB), hvor samarbejdet er til gensidig fordel<sup>74</sup>. I betragtning af ovenstående og de betydelige bekymringer vedrørende anvendelsen af intellektuel ejendomsret, der genereres under Horisont Europa, er kinesiske enheder imidlertid ikke længere i stand til at deltage i nogen af programmets innovationsaktiviteter<sup>75</sup>. Kommissionen har styrket koordineringsindsatsen med medlemsstaterne for at tilpasse tilgange gennem EU's FoI-vidensnetværk om Kina (EU-KNOC) og investeret over 13 mio. EUR i at udvide kendskabet til det moderne Kina på områder som politik, samfund, økonomi og handel, videnskab og teknologi samt klima.

I betragtning af Republikken Koreas meget stærke kapacitet inden for videnskab, teknologi og innovation åbnede associeringen af Republikken Korea med Horisont Europa i 2025 op for et væld af muligheder for bredere og mere systematisk FoI-samarbejde mellem EU og Korea på områder som digitale teknologier, nanoteknologier eller satellitnavigation samt ren energi, klima-, hav- og miljøforskning og sundhed. Det samme forventes med hensyn til Japan efter den vellykkede afslutning af forhandlingerne om landets deltagelse i EU-programmer og associering med Horisont Europa, ud over det igangværende samarbejde om avancerede materialer. Associeringen af New Zealand med Horisont Europa resulterede til gengæld i, at antallet af underskrevne tilskudsaftaler næsten tredobledes fra 2022 til 2024.

Den 3. juli 2024 blev aftalen om at associere Canada med søjle II i Horisont Europa undertegnet, hvilket giver canadiske forskere og organisationer mulighed for at deltage i denne del af programmet på lige vilkår med deres modparter i EU. Dette har allerede resulteret i mere end 100 canadiske deltagelser i Horisont Europa-projekter. Dette tal forventes at stige betydeligt, da mange projektforslag med canadisk deltagelse er under evaluering eller er i udarbejdelsesfasen af tilskudsaftalen.

---

<sup>72</sup> Disse omfatter intellektuelle ejendomsrettigheder, prænormativ forskning, overensstemmelsesvurdering og standardisering, adgang til offentlige indkøb samt retfærdige og gennemsigtige reguleringsrammer.

<sup>73</sup> Disse omfatter åben videnskab, forskningsetik og integritet, forskeres mobilitet og ligestilling mellem kønnene inden for FoI.

<sup>74</sup> Horisont Europas arbejdsprogram for 2023-2024 omfattede syv foranstaltninger med et samlet budget på 86 mio. EUR, der blev samfinansieret af EU og Kina.

<sup>75</sup> Innovationsaktiviteter er aktioner med et højt teknologisk udviklingsniveau, der er tættere på markedet.

Samarbejdet med Indien har taget fart siden lanceringen af Handels- og Teknologirådet mellem EU og Indien<sup>76</sup>, der fokuserer på digitale, grønne og rene energiteknologier. Det andet ministermøde i Handels- og Teknologirådet mellem EU og Indien i New Delhi i februar 2025 resulterede i enighed om yderligere teknologisamarbejde med fælles finansielle investeringer i samarbejdsbaseret forskning om havforurening, omdannelse af affald til vedvarende brint og batterigennanvendelsesteknologier til elektriske køretøjer. Der vil også blive lagt større vægt på at gøre det muligt for indiske og europæiske opstartsvirksomheder at samarbejde. I den fælles meddelelse om en ny strategisk dagsorden for EU og Indien udpeges teknologi og innovation som en central søjle i det fremtidige samarbejde mellem EU og Indien<sup>77</sup>. Den bilaterale aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem EU og Indien blev også forlænget til 2030.

Forbindelserne med Brasilien er særligt stærke inden for grøn omstillingsteknologi såsom integrerede bioraffinaderier og solenergiteknologier samt inden for biodiversitet, havforskning, økosystem- og naturbaserede tilgange til bæredygtige byer, bæredygtighed og sundhed. Kommissionen bidrog til dagsordenen for Brasiliens G20-formandskab og var med til at sikre vedtagelsen af G20-strategien til fremme af åbent innovationssamarbejde, G20-anbefalingerne om mangfoldighed, lighed, inklusion og tilgængelighed inden for videnskab, teknologi og innovation samt de 10 ledende principper for det globale initiativ om bioøkonomi.

Det styrkede forhold mellem EU og Sydafrika afspejles i resultatet af topmødet i 2025 og lanceringen af det første partnerskab om ren handel og investering samt Sydafrikas fremragende deltagelse i Horisont Europa, hvor landet er det førende blandt afrikanske lande, både med hensyn til omfanget af tilskud og antallet af projekter. Sydafrika spiller en ledende rolle i gennemførelsen af innovationsdagsordenen mellem AU og EU gennem samfinansiering af flere FoI-samarbejdsinitiativer såsom det langsigtede fælles forsknings- og innovationspartnerskab mellem AU og EU om bæredygtig energi (LEAP-SE). EU arbejdede meget tæt sammen med det sydafrikanske formandskab for G20 i 2025 og støttede vedtagelsen af G20-anbefalingerne om videnskabeligt engagement.

### **5.3. Udvidelse af EU-partnerskaber med Afrika, Latinamerika, Caribien og Sydøstasien**

Kommissionen har opfyldt sin forpligtelse til at øge støtten til FoI-samarbejdet med Afrika ved at udvikle og vedtage den fælles innovationsdagsorden for AU og EU sammen med Den Afrikanske Unions Kommission og medlemsstaterne i 2023. Innovationsdagsordenen mellem AU og EU fastlægger en ny ramme for udbredelsen af forskningsresultater med fokus på folkesundhed samt den grønne og digitale omstilling for at støtte jobskabelse og vækst gennem deling af teknologi og ekspertise<sup>78</sup>. Afrikainitiativerne i Horisont Europa har øget samarbejdet mellem forskere fra begge regioner med et årligt gennemsnit på 40 %<sup>79</sup>. AU-EU-

<sup>76</sup> [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP\\_23\\_596](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_23_596).

<sup>77</sup> JOIN(2025) 50 final.

<sup>78</sup> [https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-07/ec\\_rtd\\_au-eu-innovation-agenda-final-version.pdf](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-07/ec_rtd_au-eu-innovation-agenda-final-version.pdf).

<sup>79</sup> Horisont Europa-arbejdsprogrammet 2023-2024: 30 emner med et samlet budget på 300 mio. EUR.

partnerskabet for forskning og innovation om fødevarer- og ernæringsikkerhed og bæredygtigt landbrug samler over 70 forskningsfinansieringsorganisationer fra Afrika og Europa. Under Global Gateway-investeringspakken mellem Afrika og Europa støttes "Africa-EU Space Partnership Programme" af en investering på 100 mio. EUR med fokus på udvikling af rumbaserede tjenester, der især fremmer optagelsen af Copernicus for at forbedre systemer for tidlig varsling om farligt vejr og viden om klimaændringer, styrke det institutionelle samarbejde mellem EU og Afrika samt støtte rumindustriens kapaciteter. "Programmet for regionale ekspertisecentre inden for den grønne omstilling" er et program på 80 mio. EUR, der har til formål at støtte vidensgenerering og -forvaltning gennem bedre dataproduktion, -adgang og -deling. Med udgangspunkt i pilotfasen af programmet for det afrikanske forskningsinitiativ vedrørende videnskabelig topkvalitet (ARISE), som gennemføres af Det Afrikanske Videnskabsakademi, er der annonceret en tilsvarende støtte på 25 mio. EUR til anden fase, hvilket har udløst yderligere tilsagn fra AU's medlemsstater. I anledning af 15-årsdagen for den politiske dialog på højt plan mellem AU og EU om videnskab, teknologi og innovation blev der i oktober 2025 afholdt en række arrangementer, herunder en workshop om kunstig intelligens i videnskab i Afrika-Europa-samarbejder, AU-EU-dialogen om videnskabsdiplomati, en innovationsmesse arrangeret i partnerskab med Middelhavsunionen samt AU-EU's FoI-møde på højt embedsmandsniveau.

Samarbejdet med Sammenslutningen af Latinamerikanske og Caribiske Stater (CELAC) har fået fornyet momentum med det første EU-CELAC ministermøde om forskning og innovation, der blev afholdt i Bruxelles i september 2025. På dette møde godkendte EU's og CELAC's ministre en ministererklæring og en ny dagsorden for samarbejdet mellem EU og CELAC inden for forskning og innovation, hvor der blev nedsat tre arbejdsgrupper på områderne i) sundhed, ii) klimaændringer, miljømæssig bæredygtighed og energiomstilling og iii) kunstig intelligens inden for videnskab, som supplerer den eksisterende arbejdsgruppe om forskningsinfrastruktur. Hver gruppe udarbejder operationelle køreplaner, der fastlægger prioriteter, aktiviteter og resultater for det biregionale samarbejde på det pågældende prioriterede område. Innovations samarbejdsinitiativet mellem EU og LAC blev lanceret i oktober 2023 for at oprette og operationalisere et netværk af eksisterende væksthuse og acceleratorer for opstartsvirksomheder og for at strukturere EU-medlemsstaternes innovative tilstedeværelse i LAC-regionen. Der blev iværksat en Global Gateway-investeringsdagsorden (GGIA) om sargassum i den caribiske region, som giver EU's udviklingssamarbejde en FoI-dimension.

EU's konkurrenceevne og sikkerhed er tæt forbundet med Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer (ASEAN), hvilket kræver, at EU styrker sit FoI-samarbejde med regionen. Samarbejdet fokuserer på grøn teknologi, digital omstilling, innovation på sundhedsområdet og udveksling af erfaringer med regional integration (forskningsinfrastruktur, mobilitet for talenter og teknologioverførsel). I dialogen mellem ASEAN og EU om videnskab, teknologi og innovation blev der udpeget yderligere samarbejdsområder: innovation/opstartsvirksomheder, videnskabsdiplomati og ligestilling mellem kønnene inden for forskning og innovation.

## 6. KONKLUSIONER

Siden vedtagelsen i 2021 af den globale tilgang til forskning og innovation har der været store uforudsete eksterne udviklinger, såsom den russiske angrebskrig mod Ukraine, den eskalerende konflikt i Mellemøsten, grundlæggende ændringer i USA's politikker vedrørende naturvidenskab, klimaændringer, miljø og sundhed samt markante skift i anvendelsen af banebrydende teknologier såsom kunstig intelligens. Disse udviklinger påvirker i høj grad det globale landskab for forskning og innovation og kræver, at EU bliver langt mere handlekraftigt i forsvaret af sine politiske og økonomiske interesser og i fremme af sine værdier globalt. At være et fyrtårn for akademisk frihed, frihed til videnskabelig forskning og ligestilling mellem kønnene er centralt for EU's ambition om at tiltrække de bedste videnskabelige talenter, støttet af initiativet "Choose Europe for Science".

EU har reageret på disse udfordringer, f.eks. ved at vedtage Rådets henstilling om forbedring af forskningssikkerheden, udvikle en europæisk ramme for videnskabsdiplomati, etablere den multilaterale dialog om principper og værdier i internationalt FoI-samarbejde og tilknytte centrale globale partnere til Horisont Europa, samtidig med at der skabes lige vilkår og gensidighed, især med Kina. Med fortsat engagement i den europæiske grønne pagt har EU's prioriteter flyttet sig mod den rene omstilling og styrkelse af EU's konkurrenceevne, men også med fokus på forsvar og dobbelt anvendelse.

At sætte forskning og innovation i centrum for EU's konkurrenceevne betyder også at sætte dette i centrum for EU's optræden udadtil. EU er nødt til at udvise eksemplarisk lederskab i brugen af forskning og innovation til at fremme fred og multilateralisme og til at nå FN's 2030-mål for bæredygtig udvikling, herunder ved at bekæmpe klimaændringer og tab af biodiversitet. I denne nye sammenhæng gælder principperne om åbenhed og sikkerhed, som er fastlagt i den globale tilgang til forskning og innovation, fortsat. På nogle områder er der behov for yderligere udvikling og tilpasning. Dette omfatter områder, der vedrører skabelse af lige vilkår og gensidighed i internationalt FoI-samarbejde, idet der tages hensyn til tematiske prioriteter såsom konkurrenceevne og mere fokus på opstartsvirksomheder og vækstvirksomheder samt skiftende geografiske prioriteter. Dette er afgørende for at sikre, at EU forsvare sine interesser og forbliver på forkant med forskning og innovation, samtidig med at det er en pålidelig partner, som resten af verden kan regne med.